

Hunden och lagen

Av

Ingrid Tapper

i samarbete med

Centrala Hundägarutbildningssektorn

2005-01-10

Korrekturjustering 2007-01-04

Materialet är under omarbetning på grund av justering i vissa lagtexter.

I nuvarande skick kan det användas i tillämpliga delar.

**För att ta del av exakta formuleringar hänvisas direkt till lagtexter,
Internetadresser finns i källförteckning sid. 22.**

© Svenska Brukshundklubben

Innehållsförteckning

Innehåll	Sid
Allmänt	3
Djurskydd	4
Brottsbalken	5
Djurskyddslagen	6
Kommentarer § 18	7
Allmänna råd § 2 Djurskyddslagen	8
Storlekar på rastgårdar och boxar	9
Kommentarer från djurskyddsmyndigheten	10
Djurskyddsförordningen	12
Statens jordbruksverks föreskrifter gällande träning och tävling	13
Lantbruksstyrelsens föreskrifter om doping	14
Lag om tillsyn över hundar	15
Lag om märkning och registrering	17
Epizootlagen	18
Jaktlagen och jaktförordning	20
Naturvårdsskydd och allemansrätt	22

Hunden och lagen

Allmänt

I huvudsak och ganska förenklat kan man säga att det i denna bok tas upp lagar, förordningar och föreskrifter med tre olika huvudsyften:

- 1. De som skyddar hunden**
- 2. De som skyddar allmänheten/samhället**
- 3. De som skyddar natur och andra djur.**

Djurskyddsmyndigheten, Jordbruksverket och Naturvårdsverket är centrala myndigheter. Länsstyrelsen och kommunen har med hjälp av polismyndigheten det praktiska ansvaret för att lagarna efterlevs.

Miljö och hälsoskyddskontoret i kommunen har egna föreskrifter som är olika i varje kommun. Därför är det bra att gå in på sin egen kommuns hemsida och ta del av det som gäller lokalt. Länsstyrelsen har i sin tur ansvar för att samordna kommunerna. Därutöver finns regler och föreskrifter inom SBK och SKK.

Några juridiska termer:

Lag rättsregel beslutas av riksdagen

Förordning: rättslig bestämmelse som utfärdats av regeringen

Föreskrift: detaljregleringar som hjälper till att tolka lagen inom speciella områden.

Lokal ordningsstadga utfärdad av kommunen

Djurskydd

Djurskydd var tidigare en del av Jordbruksverkets ansvar. *Den 1 jan 2004 startade en ny myndighet, Djurskyddsmyndigheten, i Skara.* Det innebär att det övergripande ansvaret för allt djurskydd enligt djurskyddslagen samlas i en myndighet.

För att kontrollera att djurskyddslagen följs finns det **tillsynsmyndigheter på tre nivåer**

- Den **lokala tillsynen** över djurskyddslagen utövas av **kommunen**. Det är alltså i första hand kommunen som skall göra regelbundna besök där djur hålls (detta gäller för all slags djurhållning) och det är dit man vänder sig om man vill göra en anmälan. Den som har hand om tillsynen på kommunen är oftast djurskyddsinspektören som finns på miljö- och hälsoskyddsnämnden (eller motsvarande nämnd).
- **Länsstyrelserna** ansvarar för den **regionala tillsynen** vilket innebär att de ska hjälpa och samordna kommunerna i länet. De kan även göra egna tillsynsbesök och det är länsstyrelsen som bestämmer om djur ska tas om hand och om ägaren till djuren ska förbjudas att hålla djur. För att arbeta med dessa frågor finns det på länsstyrelsen en eller flera länsveterinärer och ett flertal rådgivare med olika specialistkompetens.
- **Djurskyddsenheten** har ansvar för den **centrala tillsynen** vilket bl. a. innebär att samordna de andra tillsynsmyndigheterna och ge dem råd och hjälp.
- Vid behov hjälper även polisen till, t.ex. vid omhändertagande av djur.

Brottsbalken

16 kap. Om brott mot allmän ordning

§ 13

Om någon uppsåtligen eller av grov oaktsamhet, genom misshandel, överansträngning eller vanvård eller på annat sätt, otillbörligen utsätter djur för lidande, dömes för djurplågeri till böter eller fängelse i högst två år. Lag 1972:629

Kommentar

Uppsåt innebär att man gör det med vett och vilje.

Grov oaktsamhet betyder att ägaren/vårdaren för ett djur borde ha förstått att om djuret behandlades på det aktuella sättet skulle det utsättas för lidande. Ex. långvarig underutfordring med svält som resultat.

Djurskyddslagen (1988:534)

1 §

Denna lag avser vård och behandling av husdjur. Den avser också andra djur om de hålls i fångenskap eller används för ändamål som avses i 19 §.

2 §

Djur skall behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom.

3 §

Djur skall ges tillräckligt med foder och vatten och tillräcklig tillsyn. Förvaringsutrymmen skall ge tilläggligt med utrymme och skydd samt hållas rena.

5 §

Djur får inte överansträngas. Inte heller får de agas eller drivas på med redskap som lätt kan sära eller på annat sätt skada djuret.

6 §

Djur får inte hållas bundna på ett för djuret plågsamt sätt eller så att det inte kan få behövlig rörelsefrihet eller vila eller tillräckligt skydd mot väder och vind.

9 §

Ett sjukt eller skadat djur skall snarast ges nödvändig vård om inte sjukdomen är så svår att djuret måste avlivas omedelbart.

17 §

Djur får inte tränas för eller användas vid tävling på sådant sätt att de utsätts för lidande.

Detsamma gäller vid film -, video- eller televisioninspelning och föreställning eller annan förevisning som anordnas för allmänheten.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, djurskyddsenheten får meddela ytterligare föreskrifter om sådan användning av djur.

18 §

Ett djur som tränas för eller deltar i tävling får inte utsättas för doping eller andra otillbörliga åtgärder som påverkar djurets prestationsförmåga eller temperament.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, djurskyddsenheten får meddela föreskrifter om vilka åtgärder som är otillåtna.

Lantbruksstyrelsens föreskrifter (LSFS 1991:19) om doping m.m. av djur vid träning eller tävling innehåller bl.a. karenstider för olika medicinska preparat.

Kommentar till § 18

Doping

Med doping avses att ett djurs prestationsförmåga eller temperament är påverkat genom tillförsel av läkemedel, läkemedelssubstanser eller andra ämnen.

Otillbörliga åtgärder

Med detta avses att djurets prestationsförmåga eller temperament är påverkat genom annan behandling än tillförsel av ämnen. Exempelvis akupunktur, ultraljud, laser, nedkylning av ben i smärtlindrande syfte.

Svenska Kennelklubben, Svenska Hundkapplöpings Centralförbund och Svenska Draghundsportförbundet har givit ut en skrift över de regler som gäller för doping av hund, Nationellt dopingreglemente för hund. Den kan hämtas på SKK: s hemsida www.skk.se

Om du har för avsikt att ta ut din hund på prov eller tävling och hunden i anslutning till denna behandlats av veterinär, är det klokt att fråga veterinären vad det är för karens på läkemedel.

Allmänna råd till § 2 djurskyddslagen (meddelas av Jordbruksverket (L 103))

Angående el-halsband.

El-halsband på hund bör inte användas annat än av personer som genomgått utbildning som rekommenderats av Statens jordbruksverk.

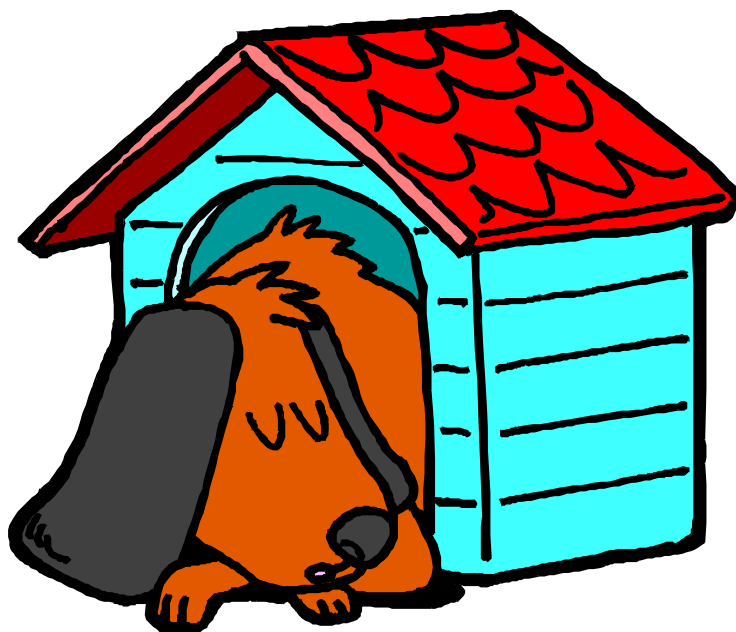
Angående förvaring

Hundar och katter bör endast tillfälligt förvaras i bur och då ej längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till avsikten med åtgärden.

Djur som är främmande för varandra bör inte föras samman i boxar, burar eller andra förvaringsutrymmen.

Hundar som permanent hålls i rastgård eller uppbundna på löplina bör dagligen rastas på annan plats.

Hundar som har omhändertagits bör inte omplaceras innan det gjorts en kontroll av hundens medicinska och mentala status.

Storlek på rastgårdar och boxar.

Tabell 1

Minimimått på rastgårdar för hundar
Siffrorna avser rastgårdens storlek i m²

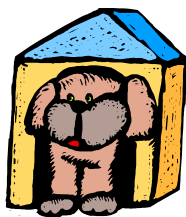
Antal hundar	< 5kg	5- 10kg	10-20kg	20-30kg	30- 40kg	>40kg
1	6	10	15	16	18	20
2	8	14	18	20	24	28
3	10	17	22	24	28	36
4	12	20	26	28	36	44
5	14	24	30	32	42	52
6	16	26	34	36	48	60
7	18	29	38	40	54	68
8	20	32	42	44	60	76
9	21	33	46	50	66	84
10	23	37	50	55	72	92

Tabell 2

Minimimått på boxar där hundarna inte har fri tillgång till rastgård.
Siffrorna avser boxens storlek i m²

Antal hundar	< 5kg	5- 10kg	10-20kg	20-30kg	30- 40kg	>40kg
1	2,0	2,0	2,5	3,5	4,5	5,5
2	2,0	2,5	3,5	4,5	6,0	7,5
3	2,0	3,5	4,5	6,0	7,5	9,5
4	2,5	4,0	5,5			
5	3,0	5,0	6,5			
6	4,0	5,5				
7	4,5	6,0				

Kommentar från djurskyddsmyndigheten

Förvaring av hund i bur

Hundar bör endast tillfälligt förvaras i bur och då inte längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till avsikten med åtgärden. Tillfällig burförvaring kan accepteras i vissa situationer. Med tillfällig menas enstaka och kortvariga tillfällen, som inte är regelbundet eller ofta återkommande. Att varje dag en kortare period förvara en hund i bur kan således inte betraktas som tillfällig. Som en huvudregel bör inte den tillfälliga burförvaringen vara längre än ca en timme. Permanent förvaring av hundar i bur är absolut inte förenlig med djurskyddslagen.

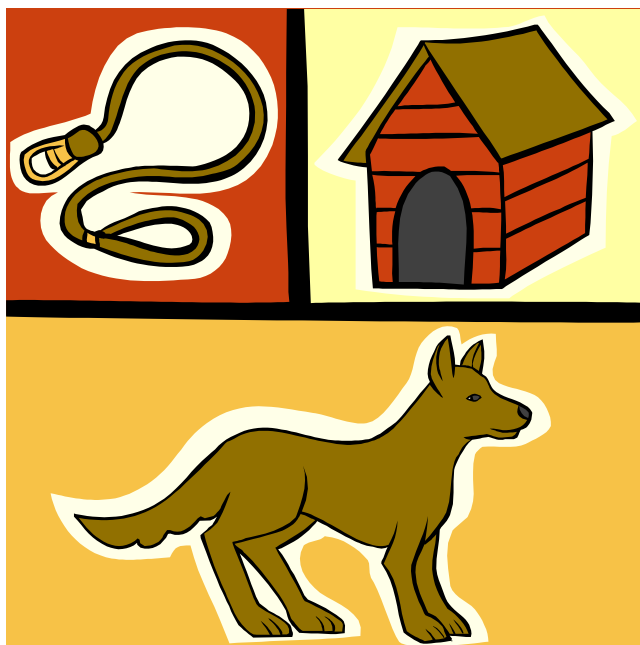
Att förvara en hundvalp i bur under natten för att snabbare få den rumsren (då den inte vill förorena på den plats den sover) är absolut inte acceptabelt ur djurskyddssynpunkt. Skaffar man en hundvalp får man räkna med att behöva torka en hel del och man ska inte av egen bekvämlighet tvinga en valp att inte utträtta sina behov när den behöver det. Är man rädd att valpen ska bita på ledningar etc. får man lösa det på annat sätt än att ha valpen i bur. Att använda en bur som sovplats är dock tillåtet så länge dörren är öppen så hunden själv kan välja när den vill vara där.

Förvaring av hund i bil

När hunden vistas i bil annat än vad som kan anses vara del av transporten är bilen ett förvaringsutrymme för hundar och inte ett transportmedel. Vid förvaring av hund i bil ställs samma krav på bilen som på andra förvaringsutrymmen både vad avser mått och andra krav. T.ex. ska utrymmena vara enkla att inspektera och rengöra. Dessutom skall de vara ventilerade och, om det behövs, isolerade så att de håller en temperatur och luftfuktighet som är lämplig för de djur som hålls där. I en bil krävs i de flesta fall att motorn är igång för att ett bra klimat skall upprätthållas.

De mått som gäller om hunden är instängd i bilen är desamma som för hundbox utan tillgång till rastgård. Om hunden har fri tillgång till rastgård när den är i bilen, d.v.s. den kan själv välja om den vill vara i bilen är den att jämföras med en hundkoja och således gäller det som står om dessa. Dessutom ska det utrymme hunden har tillgång till i bilen uppfylla de krav som ställs på en rastgård. Om ovanstående krav på utrymme inte uppfylls är förvaring i bil att anse som burförvaring. För stora hundar torde det vara svårt att i en bil ens uppfylla burförvaringskraven. Oftast torde man kunna lösa förvaringsfrågan på andra, bättre sätt än att ha hunden i bilen.

Uppbindning av hund

Om hundar hålls bundna utomhus annat än tillfälligt ska de vara kopplade till en löplina. Linan ska ha en fri glidsträcka på minst tio meter och löpa på en höjd av minst två och en halv meter över marken. Den ska dessutom ha stoppanordning som hindrar hunden att ta sig runt stolpar, träd eller andra föremål. Kopplet skall vara anslutet till löplinan med en lekare och ha en längd som gör det möjligt för hunden att röra sig minst två meter på ömse sidor runt linan och att söka skydd mot kyla, nederbörd, vind och sol i en koja eller inomhus.

Hundar som är yngre än ett år får endast tillfälligt hållas bundna.

Hundar som är vana vid kyla samt har päls som är anpassad till kallt klimat får hållas bundna under övernattningar i samband med långfärder och tävlingar. De skall dock vara bundna på ett sätt som ger dem en möjlighet att ligga ner på ett naturligt sätt och få skydd mot regn och vind.

Inomhus får hundar endast tillfälligt hållas bundna och då inte längre än vad som är nödvändigt med hänsyn till avsikten med åtgärden. Med tillfälligt menas enstaka och kortvariga tillfällen, som inte är regelbundet eller ofta återkommande. Att varje dag en kortare period binda upp en hund kan således inte betraktas som tillfälligt. Som en huvudregel bör heller inte den tillfälliga uppbindningen vara längre än ca en timme.

Djurskyddsförordningen (1988: 539)

17 §

Utrustning eller anordning som ger djur en elektrisk stöt i avsikt att styra deras beteende får inte användas.

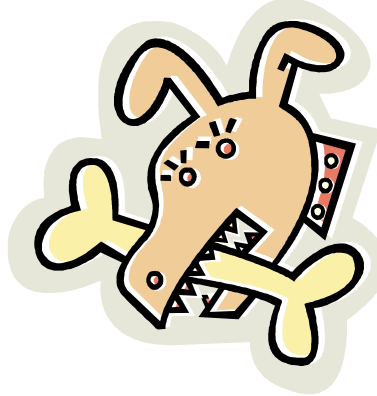
Kommentar

Som sagts ovan i "Allmänna råd till § 2 djurskyddslagen (meddelas av Jordbruksverket "L 103") kan el-halsband användas av utbildade personer under vissa förutsättningar.

19 §

Det är förbjudet att inneha eller genom avel frambringa hundar som

1. har extremt stor kamplust
2. blir lätt retade och biter
3. bara med svårigheter kan förmås avbryta ett angrepp och
4. har en benägenhet att rikta sitt kampintresse mot människor eller andra hundar.

Kommentarer från Djurskyddsenheten

Kamphundar

I Sverige är alltså hundar med de egenskaper som beskrivs i 19 § djurskyddslagen (se ovan) förbjudna. Däremot är ingen enskild ras förbjuden, eftersom hundar av ett flertal raser liksom blandningar mellan olika raser kan utveckla ett icke önskvärt aggressivt beteende genom felaktig avel och felaktigt handhavande. Tillsynen enligt djurskyddslagstiftningen utövas på lokalnivå av de kommunala miljö- och hälsoskyddsnämnderna eller motsvarande.

Enligt lagen (1943: 458) om tillsyn över hundar och katter har ägaren strikt ansvar för sin hund. Polismyndigheten har tillsynsansvaret enligt denna lag och får besluta att en hund som har visat benägenhet att bita människor eller hemdjur ska omhändertas. Sedan hunden omhändertagits ska polismyndigheten låta sälja, avliva eller ta hand om hunden tills vidare.

Oacceptabelt beteende.

Som ett led i kampen mot samhällsfarliga hundar har SKK förordat anmälningsplikt av oacceptabelt beteende för samtliga funktionärer inom SKK och SBK. Anmälan görs på en särskild blankett som kan hämtas på SKK:s hemsida. Anmälan görs direkt till SKK som därefter gör en utredning.

Statens jordbruksverks föreskrifter om hur djur får tränas för eller användas vid tävling samt hur tävling får genomföras (SJVFS 2000: 23)

Kapitel 1 - Inledande bestämmelser

1 § Grundläggande bestämmelser om hur djur får tränas för och användas vid tävling samt hur tävlingen får genomföras finns i djurskyddslagen (1988: 534) och djurskyddsförordningen.

2 § I dessa föreskrifter avses med:

Träning: när ett djur ansträngs på ett sådant sätt som är jämförbart med tävling avseende på t.ex. tempo, distans och utformning av hinder; till träning räknas inte sådan träning som enbart är ägnad att bibehålla normal kondition och rörlighet hos djuret.

Tävling: arrangemang vars huvudsakliga syfte är en konkurrensbedömning; till tävling räknas inte sådana arrangemang vars huvudsakliga syfte är en kvalitetsbedömning såsom prov eller liknande i syfte att avels-, bruks- eller exteriört värdera djur.

Kapitel 2 - Gemensamma bestämmelser

Skyldigheter för den som tränar eller tävlar med djur.

1 § Ett djur som tränas för eller används vid tävling skall vara fritt från skada som kan antas förorsaka lidande.

2 § Den som tränar eller tävlar med ett djur är ansvarig för att de prestationskrav som ställs vid träning och tävling är anpassade till det enskilda djurets fysiska och psykiska förmåga.

3 § Utrustning, hjälpmedel eller annat som kan medföra skada eller annat lidande för djuret får inte användas vid träning eller tävling. Påverkan på djuret i tillrättavisande syfte får bara ske i direkt samband med ett oönskat beteende hos djuret och bara om påverkan på djuret inte är mer än kortvarig.

§ 4 Aggregat eller liknande som påverkar djuret genom att de ger djuret en elektrisk stöt eller annan olägenhet när det aktiveras får inte användas vid träning av eller tävling med djur.

Lantbruksstyrelsens föreskrifter om doping m.m. av djur vid träning eller tävling. (LSFS 1991:16)

Kapitel 1. Gemensamma bestämmelser för olika djurslag.

1 § Bestämmelser om hur djur får tränas för och användas vid tävling finns i § 17 i djurskyddslagen (1988: 534).

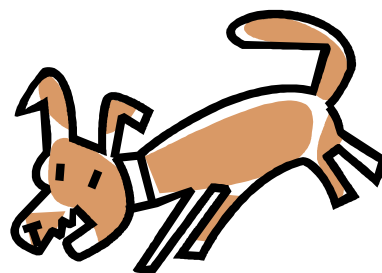
2 § Bestämmelser om doping m.m. av djur som tränas för eller deltar i tävling på tävlingsbana finns 18 § djurskyddslagen (1988:534).

3 § Med träning avses i denna författning att ett djur ansträngs på ett sätt som är jämförbart med tävling avseende tempo, distans och utformning av hinder.

4 § Med doping avses i denna författning att ett djurs prestationsförmåga eller temperament vid träning eller tävling är påverkat genom tillförsel av läkemedel, läkemedelssubstanser eller andra ämnen.

5 § Bestämmelser om operativa ingrepp finns i 10 och 11 § djurskyddslagen (1988: 534) och i 25-27 § i djurskyddsförordningen.

Lag om tillsyn över hundar och katter

(1945:459)

”En gammal lag”

1 §

Hundar och katter skall hållas under sådan tillsyn som med hänsyn till deras natur och övriga omständigheter behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter.

Kommentar

Vad som är avsevärd olägenhet kan vara svårt att definiera. Hundar som skäller i lägenheter, som förorenar i portuppgångar eller jagar joggare kan anses som störande.

2 §

Hund som visar benägenhet att bita människor eller hemdjur må ej vara lös utomhus, såframt den icke hålles inom område som är betryggande inhägnat och till vilken utomstående ej äga tillträde. Hållas får ute i trakten, skall vad som nu sagts gälla även beträffande hund som visat benägenhet att driva får.

Kommentar

Hund som visar benägenhet att bita, är ingen ”vanlig” hund. Det är en hund som vid upprepade tillfällen biter och visar vilja att bita. Det är en hund som är mycket farligare än en hund i allmänhet.

Exempel på hemdjur är: häst, får, kor och så vidare. Det är djur som förr i tiden var viktiga för människors försörjning.

3 §

Eftersättes tillsynen över hund, får polismyndigheten meddela det beslut som omständigheterna kräver, såsom att hunden skall vara försedd med munkorg eller hållas bunden eller instängd. Beslutet skall delges hundens ägare eller den som mottagit hunden till underhåll eller nyttjande.

Är det fråga om en hund som avses i 2 §, får polismyndigheten besluta att hunden skall omhändertagas genom myndighetens försorg. Sedan hunden omhändertagits får ägaren inte förfoga över hunden utan tillstånd av polismyndigheten. Polismyndigheten skall efter värdering låta sälja eller avliva hunden eller ta hand om hunden tills vidare. För omhändertagande gäller i övrigt 35 § i djurskyddslagen (1988:534). Innan en hund avlivas skall dock polismyndigheten inhämta yttrande från veterinär, om det ej är uppenbart obehövt eller fara i dröjsmål.

Anträffas en hund som avses i 2 § lös på ett område där hemdjur finns, får hunden, om den ej låter sig tas om hand, dödas av den som äger eller vårdar hemdjuren. Den som sålunda dödar en hund är skyldig att snarast möjligt anmäla förhållandet till polismyndigheten.

§ 4

Om en hund springer lös i ett område där det finns vilt, får jakträttsinnehavaren eller någon som företräder honom ta hand om hunden. När detta skett skall hundens ägare eller innehavare snarast underrättas. Om denne inte är känd skall i stället polismyndigheten på orten underrättas.

Kan inte hunden tas om hand, får polismyndigheten låta döda hunden, om detta är angeläget ur viltvårdssynpunkt och försvarligt även med hänsyn till omständigheterna i övrigt.

Kommentar

Lössspringande hund är inte samma sak som okopplad hund. Är hunden lydig och inte stör vilt får den vara okopplad om inte den lokala ordningsstadgan säger något annat.

5 §

Den som vill återfå en hund som har tagits om hand enligt 4 § är skyldig att betala ersättning för hundens föda och de övriga kostnader som omhändertagandet har medfört.

Har inte ägaren eller innehavaren, mot ersättning enligt första stycket, återtagit hunden inom en vecka efter det att han underrättades om omhändertagandet eller inom två veckor efter det att polismyndigheten underrättades, får jakträttsinnehavaren behålla hunden.

6 §

Skada som orsakas av hund skall ersättas av dess ägare, ändå att han ej är vållande till skadan. Vad ägaren sålunda nödgas utgiva äger han söka åter av den som vållat skadan.

Vad nu stadgats om ägare till hund gäller också den som mottagit hunden till underhåll eller nyttjande.

Bestämmelser i första och andra styckena gäller inte för skada som orsakas av en tjänstehund när en polisman använder den i tjänsten, om den skadelidande har betett sig på ett sådant sätt att det varit påkallat att ingripa mot honom.

Vid tillämpningen av tredje stycket skall med polisman likställas sådan vaktpost eller annan som vid försvarsmakten tjänstgör för bevakning eller för att upprätthålla ordning.

Kommentar

Hundägaren eller den som har hand om hunden har enligt denna paragraf ”strikt ansvar” och är alltid skadeståndsskyldig hur än olyckan gick till. Man har i alla fall rätt att kräva tillbaka pengarna från den som egentligen bevisligen orsakat skadan. Domstolen kan också medge jämkning i sällsynta fall och om inte personskada uppstått.

8 § Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot 2 §, 3 § tredje stycket andra meningen eller mot beslut som har meddelats med stöd av 3 § första stycket, döms till böter.

9 § Polismyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas hos länsstyrelsen.

Lag om märkning och registrering av hundar (2000: 537)

Lagen trädde i kraft 1 januari 2001 och syftet är att det ska bli lättare att fastställa vem som är ägare till en hund och därmed kunna ställa denne till ansvar för de skador som hunden har orsakat. Även enligt denna lag har polismyndigheten möjlighet att omhänderta hundar som kan antas vara farliga, om hunden inte är märkt eller om ägaren inte är registrerad i det centrala register som lagen kräver.

Alla hundar som vistas stadigvarande i Sverige och som är födda efter den 31 december 1992 skall vara registrerade. Detta register kallas Centrala Hundregistret och ansvaras för av Djurskyddsmyndigheten.

Registret underlättar kommunernas djurskyddstillsyn och kan användas för att återfinna stulna eller bortsprungna hundar. Dessutom är registret ett verktyg i myndigheternas smittspårning och ger en möjlighet att ställa hundägare till svars för skador som hund orsakar.

Praktiskt sköts registret av Jordbruksverket.

Mer om hundägares ansvar kan läsas i betänkandet "Hund i rätta händer - om hundägarens ansvar". Den återfinns på Regeringskansliets hemsida.

Epizootilagen

1 §

Denna lag gäller sådana allmänfarliga djursjukdomar som kan spridas genom smitta bland djur eller från djur till människa (Epizootiska sjukdomar)

De epizootiska sjukdomarna anges i verkställighetsföreskrifter eller av den myndighet regeringen bestämmer (Jordbruksverket). Om bekämpning av salmonellainfektion hos djur finns särskilda bestämmelser.

2 §

Den som har anledning misstänka att en epizootisk sjukdom har drabbat djur i hans vård skall omedelbart anmäla detta till distriktsveterinär eller annan veterinär.

3 §

Har en veterinär anledning att misstänka att djur drabbats av en epizootisk sjukdom skall denne omedelbart göra en undersökning för att fastställa sjukdomens art. Den som har djuren i sin vård är skyldig att tåla det intrång och underkasta sig de åtgärder samt lämna det biträde som föranleds av undersökningen.

Om det är nödvändigt för undersökningen, får djur som insjuknat avlivas utan ägarens samtycke.

4 §

Har veterinär grundad anledning anta att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, skall han i den utsträckning som behövs för att motverka smittspridningen, besluta om förbud att besöka eller lämna den fastighet där sjukdomsfallet inträffat eller fastigheter där smitta annars kan antas förekomma samt att utföra transporter till eller från sådana fastigheter (spärrförklaring).

5 §

Är det klarlagt att ett fall av epizootisk sjukdom har inträffat, skall Länsstyrelsen besluta om förbud enligt 4 § (smittförklaring).

6 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från bestämmelserna i 4, 4 a och 5 §§. Lag (2005:102). (Finns ej här, för utförligare info, läs Jordbruksdepartementets författningstext).

7 §

För att bekämpa eller förebygga epizootiska sjukdomar får regeringen eller Jordbrukverket meddela föreskrifter om:

1. avlivning av djur som är eller misstänks vara smittade eller kan sprida smitta
2. avlivning av andra djur (epizootisslakt)
3. oskadliggörande av döda djur och produkter av djur
4. smittrening
5. skyddsympning eller annan förebyggande behandling av djur
6. undersökning av djur i kontrollsyfte
7. djurhållning
8. transporter av djur och varor
9. journalförning i fråga om djur och djurprodukter
10. oskadliggörande av djur som sprider smitta
11. metoder för provtagning och analys

Tillsyn

9 §

Central tillsynsmyndighet är Jordbruksverket och regional är Länsstyrelsen.

12 §

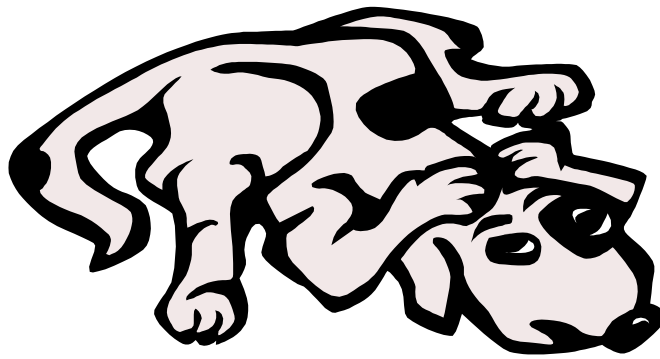
Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. underlåter att göra anmälan enligt 2 §
2. bryter mot beslut enligt 4 § eller 5 § eller mot föreskrift enligt § 7

Kommentar

Man har rätt till ersättning för de ekonomiska värden som går till spillo till följd av åtgärder som genomförts med stöd av lagen.

Vid all SBK:s verksamhet som tävlingar och träningar krävs fullgod vaccinering. Detta gäller även valpkurser.

Jaktlag (1987:259)

§ 6

Under tiden 1 mars-20 augusti skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att löpa lös i marker där det finns vilt. Under den övriga tiden av året skall hundar hållas under sådan tillsyn att de hindras från att driva eller förfölja vilt, när de inte används vid jakt.

Regeringen får meddela föreskrifter som avviker från första stycket. Om det behövs till skydd för viltet får sådana föreskrifter innebära att hunden skall hållas kopplad.

Jaktförordning

§ 18

Hund som vid jakt eller jaktträning under tiden den 21 augusti- den 30 september driver eller förföljer hjort eller rådjur eller annars jagar på olämpligt sätt skall snarast kopplas.

Jakt eller jaktträning med hund skall bedrivas på ett sådant sätt att viltet med hänsyn till hundens egenskaper eller snö-, is- och temperaturförhållandena inte utsätts för onödiga påfrestningar.

Naturvårdsverket får i det enskilda fallet eller genom föreskrifter medge ytterligare undantag från bestämmelserna i 6 § första stycket jaktlagen (1987:259). Förordning (1994:1454).

§ 19

Om det behövs till skydd för viltet eller av annat särskilt skäl, får länsstyrelserna trots bestämmelserna i 6 § första stycket första meningen i jaktlagen (1987:259) och 16 § denna förordning meddela föreskrifter om

1. att hundar som förföljer vilt inte får användas vid jakt efter älg, rådjur, mufflonfår eller vildsvin
2. att hundar, i marker där det finns vilt, skall hållas under sådan tillsyn att de hindras från att löpa lösa också under annan tid än 1 mars-20 augusti
3. att hundar skall hållas kopplade

SBK är inte generellt undantaget från dessa bestämmelser. Det innebär att vi varje år måste ansöka om tillstånd för tränings-, tävlings- och provverksamhet under tiden 1 mars - 20 augusti. Tillståndet gäller under förutsättning att

- de officiella bruksproven och tävlingarna finns upptagna i det årliga fastställda programmet,
- vederbörande markägare och jakträttsinnehavare i förväg lämnat sitt medgivande av prov, tävling eller träningspass innan respektive verksamhet påbörjats,
- vederbörande polismyndighet, innan verksamheten igångsatts, underrättas om var, när och under vems/vilkas ansvar varje prov eller tävling skall genomföras,
- vid varje enskilt träningstillfälle, verksamheten leds av en auktoriserad instruktör eller behörig träningsledare,
- varje hund - spårhundar undantagna - som deltar i någon av aktuella verksamheter bär tjänstetecken, vilket skall vara väl synligt,
- man vid lokalisering av aktuell verksamhet samråder med vederbörande kommun och lokal jägarorganisation, varvid skall beaktas såväl angelägenheten av att skydda djurlivet som att SBK:s verksamheter måste kunna bedrivas,
- momenten sök och rapportering skall i första hand förläggas till ur störningssynpunkt mindre känslig tidpunkt,
- man noga informerar de personer som kommer att ansvara för verksamheten som bedrivs med stöd av tillståndet om de föreskrifter och anvisningar som tillståndet innehåller,
- de föreskrifter och anvisningar som gäller för detta tillstånd görs allmänt tillgängliga genom anslag eller liknande på väl synliga platser i samband med tävling och så långt som möjligt också vid andra av tillståndet berörda verksamheter,
- vi årligen senast 31 december tillställer Naturvårdsverket det för nästkommande år fastställda programmet för arrangemang som omfattas av detta tillstånd.

Slutligen säger Naturvårdsverket:

”Naturvårdsverket får erinra om att all dressyr, träning och motionering av hund, samt alla prov och tävlingar som ej genomförts enligt föreskrifterna i detta tillstånd och/eller inom ramen för det av klubben officiella programmet är underkastade bestämmelserna i 6 § jaktlagen (SFS 1987:259) samt 16 och 17 § i jaktförordningen (SKS 1987: 905).

Slutligen får verket påminna om vikten av att verksamheten bedrivs med största möjliga hänsyn till bl. a faunan. Hundarna får ej onödigtvis störa eller på annat sätt skada djurlivet. Ni bör därför, vid val av platser lämpliga för verksamhet av ifrågavarande slag, i möjligaste mån undvika sådana områden som har stor vilttäthet eller betydelse för övrigt rörligt friluftsliv.

Naturvårdsskydd

Allemansrätten

I Sverige har vi en rätt som är äldre än lagstiftningen. Den är en sedvanerätt, dvs. den har vuxit fram under lång tid. Den säger att vi fritt får färdas över annans mark, plocka bär och svamp m.m. Vi får alltså promenera med hunden överallt i naturen. Vi får däremot inte arrangera träningar med flera hundar utan att ha bl. a markägarens tillstånd och ha med en auktoriserad träningsledare.

I naturvårdslagen förklaras att naturen är en nationell tillgång som skall skyddas och vårdas. Den är som sagt tillgänglig för alla enligt allemansrätten. Undantag kan vara speciella skyddsområden där länsstyrelsen kan utfärda förbud mot t.ex.

1. färdas eller uppehålla sig inom området
2. landa med båt eller annan farkost
3. jaga eller medföra jaktredskap eller hund
4. fiska
5. bortföra eller skada ägg, rom eller bo
6. ofreda djur genom fotografering eller liknande åtgärd

Övrigt av intresse

1 juli 2003 trädde en ny lag (nr 2003:161) som reglerar godtrosförvärv av lösöre. Köparen har nu själv undersökningsplikt och om hunden är stulen får man stå sitt kast och ge den tillbaka till den ursprungliga ägaren. Tidigare gällde ju godtrosförvärv, d. v. s. den som i god tro köpte en stulen hund fick behålla den.

Undersökningsplikten är omfattande, eventuell märkning måste kontrolleras, om hund är efterlyst hos polismyndighet o.s.v.

Under 2004 har skett en översyn av lagar gällande hundar. Lagförslag är på remiss och förändringar/modernisering är att vänta.

Källor

Statens jordbruksverks författningssamling

Lantbruksstyrelsens författningssamling

Djurskyddsmyndighetens kommentarer

Regeringens betänkande maj 2003 ”Hund i rätta händer - om hundägarens ansvar”

Rixlex Sveriges Riksdag

SBK:s tävlingspärm, flik 13.

Nationellt dopingreglemente för hund. SKK.

Hundens lagbok av Gösta Westerlund, AB Otto Bruun 1995

Att ha hund med tanke på lagen Kenneth Ekdahl, SBK 1995

Internetadresser

www.djurskyddsmyndigheten.se

www.jordbruksverket.se

www.regeringen.se

<http://rixlex.riksdagen.se>

www.skk.se